

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ GIUSEPPE TESAURO

της 23ης Φεβρουαρίου 1995 *

1. Η παρούσα διαδικασία αφορά τη ρύθμιση του τελωνειακού καθεστώτος της ενεργητικής τελειοποίησης (τελειοποίησης προς επανεξαγωγή), και συγκεκριμένα τις διατάξεις που ρυθμίζουν την εκκαθάριση του καθεστώτος αυτού με την υπαγωγή των τελειοποιουμένων εμπορευμάτων στο καθεστώς της μεταποίησης υπό τελωνειακό έλεγχο.

Ειδικότερα, τα προδικαστικά ερωτήματα αφορούν την ερμηνεία του άρθρου 18, παράγραφος 2, στοιχείο δ', και παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1999/85 του Συμβουλίου, της 16ης Ιουλίου 1985, για το καθεστώς ενεργητικής τελειοποίησης¹ (στο εξής: βασικός κανονισμός), το οποίο επιβάλλει ως προϋπόθεση για τη μεταφορά των εμπορευμάτων από το καθεστώς της ενεργητικής τελειοποίησης στο καθεστώς της μεταποίησης υπό τελωνειακό έλεγχο την έκδοση άδειας από την αρμόδια αρχή (την «έγκριση» της αρμόδιας αρχής). Το Bundesfinanzhof υποβάλλει στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικά με το περιεχόμενο της άδειας αυτής, προκειμένου να εξακριβώσει αν, σύμφωνα με τη κοινοτική ρύθμιση, η άδεια αυτή πρέπει ή μπορεί να υπόκειται σε ποσοτικούς περιορισμούς.

2. Η διαφορά της κύριας δίκης ανέκλυψε μεταξύ της Temic Telefunken Microelectronic GmbH (στο εξής: Temic), γερμανικής επιχει-

ρήσεως που εισάγει και παράγει συστατικά μέρη ηλεκτρονικών μηχανημάτων, και του Hauptzollamt (τελωνείου του) Heilbronn. Τον Ιανουάριο 1991 το Hauptzollamt ενέκρινε την εκ μέρους της Temic ενεργητική τελειοποίηση, υπό καθεστώς αναστολής δασμών, μη βαθμονομημένων ολοκληρωμένων κυκλωμάτων προελεύσεως Άπω Ανατολής. Η εκ μέρους της Temic τελειοποίηση των προϊόντων αυτών συνίσταται σε έλεγχο («βαθμονόμηση») βάσει του οποίου εξακριβώνεται ποια κυκλώματα μπορούν να λειτουργήσουν και ποια είναι ελαττωματικά και χωρίζονται τα μεν από τα δε. Τα κατάλληλα προς λειτουργία κυκλώματα (στο εξής: τα εμπορεύματα Α) προορίζονται κυρίως προς επανεξαγωγή εκτός του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας. Για τα ελαττωματικά κυκλώματα (στο εξής: τα εμπορεύματα Β) ζητήθηκε από την Temic και της χορηγήθηκε τον Αύγουστο 1991 η άδεια υπαγωγής στο καθεστώς μεταποίησης υπό τελωνειακό έλεγχο, σκοπός της οποίας θα ήταν η ανάκτηση των ευγενών μετάλλων που περιέχονταν στα κυκλώματα αυτά. Η δεύτερη όμως αυτή άδεια χορηγήθηκε από το Hauptzollamt μόνο για ποσότητα εμπορευμάτων Β ανάλογη προς την πράγματι εξαχθείσα ποσότητα εμπορευμάτων Α. Κατά του περιορισμού ακριβώς αυτού έβαλλε η προσφυγή που άσκησε η Temic, η οποία επικαλέστηκε το δικαίωμά της να λάβει άδεια χωρίς ποσοτικούς περιορισμούς.

Το κανονιστικό πλαίσιο

3. Τα περιστατικά της διαφοράς της κύριας δίκης, τα οποία συνέβησαν πριν αρχίσει να

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ιταλική.
1 — ΕΕ L 188, σ. 1.

ισχύει ο κοινοτικός τελωνειακός κώδικας², διέπονται από τις διατάξεις του βασικού κανονισμού, όπως έχουν συμπληρωθεί με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) 3677/86 του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 1986³, που καθορίζει ορισμένες διατάξεις εφαρμογής του βασικού κανονισμού (στο εξής: συμπληρωματικός κανονισμός), καθώς και από τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) 2228/91 της Επιτροπής, της 26ης Ιουνίου 1991⁴, ο οποίος περιέχει περαιτέρω διατάξεις για την εφαρμογή του βασικού κανονισμού (στο εξής: εκτελεστικός κανονισμός).

Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 2, του βασικού κανονισμού, το καθεστώς της ενεργητικής τελειοποίησης καθιστά δυνατό, εφόσον έχει εκδοθεί προηγουμένως η σχετική άδεια, να υποβάλλονται εντός του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας σε επεξεργασία, προκειμένου να υφίστανται μία ή περισσότερες εργασίες τελειοποίησης: α) μη κοινοτικά εμπορεύματα προοριζόμενα να επανεξαχθούν εκτός της Κοινότητας υπό μορφή παράγωγων προϊόντων, χωρίς να έχουν επιβληθεί δασμοί κατά την εισαγωγή των προϊόντων αυτών (καθεστώς αναστολής): β) εμπορεύματα που έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία, με επιστροφή ή μη είσπραξη των εισαγωγικών δασμών λόγω της επανεξαγωγής τους εκτός της Κοινότητας υπό μορφή παράγωγων προϊόντων (καθεστώς επιστροφής).

4. Το άρθρο 1, παράγραφος 3, στοιχείο θ', του βασικού κανονισμού ορίζει ως παράγωγα προϊόντα όλα τα προϊόντα που προκύπτουν από εργασίες τελειοποίησης, ενώ το άρθρο 1, παράγραφοι 2 και 3, του συμπληρωματικού κανονισμού και το άρθρο 1, παράγραφοι 2 και 3, του εκτελεστικού κανονισμού διευκρινίζουν ότι τα παράγωγα προϊόντα διακρίνονται σε «κύρια», δηλαδή εκείνα για των οποίων την παραγωγή έχει εγκριθεί το καθεστώς της ενεργητικής τελειοποίησης, και «δευτερεύοντα», δηλαδή τα προϊόντα εκείνα τα οποία, μολονότι «προκύπτουν απαραίτητως από τις εργασίες τελειοποίησης», εν τούτοις διαφέρουν από τα κύρια παράγωγα προϊόντα.

Οι εργασίες τελειοποίησης, οι οποίες ορίζονται στο άρθρο 1, παράγραφος 3, στοιχείο η', του βασικού κανονισμού, περιλαμβάνουν την κατεργασία⁵, τη μεταποίηση και την επισκευή των εμπορευμάτων, καθώς και τη χρησιμοποίηση ορισμένων ειδικών εμπορευμάτων που καθιστούν δυνατή ή διευκολύνουν την παραγωγή παράγωγων προϊόντων και προορίζονται να αναλωθούν κατά τη χρησιμοποίησή τους. Πρέπει να προστεθεί ότι, όπως προκύπτει από το άρθρο 6, παράγραφος 3, στοιχείο β', του βασικού κανονισμού και από το άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο β', του εκτελεστικού κανονισμού, οι εργασίες τελειοποίησης μπορούν να συνίστανται επίσης στις «συνήθεις κατεργασίες στις οποίες μπορούν να υποβληθούν τα εμπορεύματα δυνάμει των κοινοτικών διατάξεων για την τελωνειακή αποταμίευση και

2 — Κανονισμός (ΕΟΚ) 2913/92 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 1992, περί θεσπίσεως κοινοτικού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 302, σ. 1).

3 — ΕΕ L 351, σ. 1.

4 — ΕΕ L 210, σ. 1.

5 — Στο γαλλικό κείμενο του βασικού κανονισμού περιέχεται ένα οφθαλμοφανές τυπογραφικό σφάλμα: αντί της λέξης «livraison» έπρεπε προφανώς να γραφεί η λέξη «ounvaison», πράγμα που επιβεβαιώνεται από το κείμενο του κανονισμού στις άλλες γλώσσες, καθώς και από το κείμενο του ισχύοντος σήμερα τελωνειακού κώδικα, ακόμη και στη γαλλική γλώσσα.

τις ελεύθερες ζώνες». Οι διατάξεις αυτές ⁶ επιτρέπουν να υπαχθεί στην τελειοποίηση «κάθε εργασία που εκτελείται με τα χέρια ή με άλλο τρόπο, σε εμπορεύματα που έχουν υπαχθεί στο καθεστώς, προκειμένου να εξασφαλίσουν τη διατήρησή τους, να βελτιώσουν την εμφάνισή τους ή την εμπορική τους ποιότητα ή να προετοιμάσουν τη διανομή ή μεταπώλησή τους».

5. Το άρθρο 18 του βασικού κανονισμού ρυθμίζει την εκκαθάριση του καθεστώτος ενεργητικής τελειοποίησης. Προβλέπονται, πέραν της επανεξαγωγής των παραγωγών προϊόντων (άρθρο 18, παράγραφος 1), και άλλες περιπτώσεις εκκαθάρισης, μεταξύ των οποίων η υπαγωγή των παραγωγών προϊόντων στο καθεστώς μεταποίησης υπό τελωνειακό έλεγχο (άρθρο 18, παράγραφος 2, στοιχείο δ'). Ο τελευταίος αυτός τρόπος εκκαθάρισης υπόκειται σε άδεια («έγκριση») της τελωνειακής αρχής, η οποία «χορηγείται όταν οι περιστάσεις το δικαιολογούν» (άρθρο 18, παράγραφος 3).

Το άρθρο 20 του βασικού κανονισμού καθιερώνει τη γενική αρχή ότι, όταν γεννάται τελωνειακή οφειλή, το ποσό της οφειλής αυτής καθορίζεται βάσει των ειδικών στοιχείων φορολόγησης που ισχύουν για τα εμπορεύματα εισαγωγής κατά τον χρόνο της αποδοχής της διασαφήσεως για την υπαγωγή των εμπορευμάτων αυτών στο καθεστώς ενεργητικής τελειοποίησης. Εν

τούτοις, προβλέπονται ορισμένες εξαιρέσεις από την αρχή αυτή, μεταξύ των οποίων ενδεικνύεται να αναφερθούν οι εξής: α) η επιβολή στα παράγωγα προϊόντα των προβλεπόμενων δασμών («που ισχύουν γι' αυτά»), εφόσον τα προϊόντα αυτά έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία και περιλαμβάνονται σε πίνακα που καταρτίζεται σύμφωνα με ειδική διαδικασία ⁷, αλλά μόνον εφόσον «αντιστοιχούν αναλογικά προς το εξαγόμενο τμήμα των παραγωγών προϊόντων τα οποία δεν περιέχονται» στον ανωτέρω πίνακα (άρθρο 21, παράγραφος 1, στοιχείο α', πρώτη περίπτωση) ⁸. β) η επιβολή στα παράγωγα προϊόντα που έχουν υπαχθεί σε διαφορετικό τελωνειακό καθεστώς των δασμών που καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του οικείου καθεστώτος (άρθρο 21, παράγραφος 1, στοιχείο β) ⁹.

6. Στη συνέχεια πρέπει να εξετασθούν ορισμένες διατάξεις των κανονισμών περί μεταποίησης υπό τελωνειακό έλεγχο ¹⁰, οι οποίες εφαρμόζονται στα εμπορεύματα που μεταφέρονται από άλλο καθεστώς στο καθεστώς αυτό. Ειδικότερα, πρέπει να τονιστεί ότι η ρύθμιση για τη μεταποίηση υπό τελωνειακό έλεγχο επιτρέπει, κατόπιν προηγούμενης εκδόσεως ειδικής άδειας, την εντός

7 — Ο πίνακας αυτός, ο οποίος καταρτίστηκε σύμφωνα με την ειδική διαδικασία του άρθρου 31, παράγραφος 2 και 3, του βασικού κανονισμού, περιλαμβάνεται στο παράρτημα VII του συμπληρωματικού κανονισμού από τον πίνακα αυτό, όπως ισχύει σήμερα, αλλά και από τον σκοπό της εν λόγω διατάξεως, προκύπτει ότι πρόκειται κυρίως για δευτερεύοντα παράγωγα προϊόντα.

8 — Ο κάτοχος της άδειας πάντως μπορεί να ζητήσει τη φορολόγηση των εν λόγω προϊόντων σύμφωνα με το άρθρο 20, εφόσον θεωρεί συμφερότερη τη φορολόγηση αυτή.

9 — Στην παρούσα υπόθεση πρόκειται για τους κανονισμούς που παρατίθενται στην υποσημείωση 10.

10 — Πρόκειται συγκεκριμένα για τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2763/83 του Συμβουλίου, της 26ης Σεπτεμβρίου 1983, για το καθεστώς που επιτρέπει τη μεταποίηση εμπορευμάτων υπό τελωνειακό έλεγχο πριν να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία (ΕΕ L 272, σ. 1), και τον κανονισμό (ΕΟΚ) 3548/84 της Επιτροπής, της 17ης Δεκεμβρίου 1984, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 2763/83 για το καθεστώς που επιτρέπει τη μεταποίηση εμπορευμάτων υπό τελωνειακό έλεγχο πριν να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία (ΕΕ L 331, σ. 5).

6 — Βλ. ειδικότερα το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2503/88 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1988, για την τελωνειακή αποταμίευση (ΕΕ L 225, σ. 1), το άρθρο 34, παράγραφος 1, και το παράρτημα IV του κανονισμού (ΕΟΚ) 2561/90 της Επιτροπής, της 30ής Ιουλίου 1990, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 2503/88 του Συμβουλίου, για την τελωνειακή αποταμίευση (ΕΕ L 246, σ. 1), το άρθρο 8, στοιχείο α', του κανονισμού (ΕΟΚ) 2504/88 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1988, για τις ελεύθερες ζώνες και τις ελεύθερες αποθήκες (ΕΕ L 225, σ. 8), και το άρθρο 20, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2562/90 της Επιτροπής, της 30ής Ιουλίου 1990, για τον καθορισμό ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 2504/88 του Συμβουλίου, για τις ελεύθερες ζώνες και τις ελεύθερες αποθήκες (ΕΕ L 246, σ. 33).

του κοινοτικού τελωνειακού εδάφους μεταποίηση μη κοινοτικών εμπορευμάτων, για τα οποία δεν έχουν καταβληθεί δασμοί· τα προϊόντα της μεταποίησης μπορούν στη συνέχεια να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία και να τους επιβληθούν οι ισχύοντες γι' αυτά δασμοί.

Τα προδικαστικά ερωτήματα

7. Σκοπός όλων των προδικαστικών ερωτημάτων του Bundesfinanzhof είναι να εξακριβωθεί αν η άδεια που χορήγησε τον Αύγουστο 1991 το Hauptzollamt στην Temic για την υπαγωγή των εμπορευμάτων Β στο καθεστώς της μεταποίησης υπό τελωνειακό έλεγχο νομίμως περιορίστηκε σε συνάρτηση προς την ποσότητα των επανεξαχθέντων εμπορευμάτων Α.

Ειδικότερα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει: α) αν το άρθρο 18, παράγραφος 2, στοιχείο δ', και παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του βασικού κανονισμού έχει την έννοια ότι κατά την εκκαθάριση του καθεστώτος ενεργητικής τελειοποίησης με τη χορήγηση άδειας για μεταποίηση υπό τελωνειακό έλεγχο μπορούν να επιβάλλονται ποσοτικοί περιορισμοί· β) αν η φράση «περιστάσεις που δικαιολογούν την έγκριση [χορήγηση της άδειας]» (άρθρο 18, παράγραφος 3) έχει την έννοια ότι είναι υποχρεωτικό να περιορίζεται η άδεια αυτή κατ' αναλογία της ποσότητας των επανεξαγομένων προϊόντων (κατά τα προβλεπόμενα από το άρθρο 21, παράγραφος 1, στοιχείο α', πρώτη περίπτωση, του βασικού κανονισμού)· γ) αν επιτρέπεται η επιβολή του περιορισμού αυτού, μολοντί δεν είναι υποχρεωτική.

Κατά συνέπεια, πρέπει να εξεταστεί αν ο ποσοτικός περιορισμός που επιβλήθηκε στην Temic είναι υποχρεωτικός, κατ' ορθή ερμηνεία της ανωτέρω παρατεθείσας κοινοτικής ρυθμίσεως, ή, επικουρικά, αν επιτρέπεται να επιβληθεί. Νομίζω ότι ενδείκνυται συνεξέταση και των τριών ερωτημάτων.

8. Το καθεστώς της τελειοποίησης προς επανεξαγωγή καθιερώθηκε με πρωταρχικό σκοπό την αποφυγή των διαταράξεων της ισορροπίας που θα μπορούσαν ενδεχομένως να υποστούν οι εξαγωγικές επιχειρήσεις της Κοινότητας από την επιβολή δασμών και άλλων μέτρων εμπορικής πολιτικής σχετικά με τις πρώτες ύλες προελεύσεως τρίτων χωρών. Το καθεστώς αυτό επιτρέπει την προσωρινή ατελή εισαγωγή των προϊόντων που προορίζονται προς μεταποίηση και επανεξαγωγή ή τη μετέπειτα επιστροφή των καταβληθέντων δασμών.

Το εν λόγω καθεστώς έχει συνεπώς καθιερωθεί και χρησιμοποιείται συνήθως για την εντός της Κοινότητας μεταποίηση πρώτων υλών, οι οποίες στη συνέχεια επανεξάγονται (ή κατευθύνονται προς άλλους επιτρεπόμενους τελωνειακούς προορισμούς) υπό μορφή κύριων παράγωγων προϊόντων. Τα προϊόντα αυτά χαρακτηρίζονται κατά κανόνα από προστιθέμενη εμπορική αξία και εντάσσονται, κατόπιν της τελειοποίησης, σε μεταγενέστερο (ορισμένες φορές στο τελικό) στάδιο της διαδικασίας παραγωγής. Η προστιθέμενη αξία αποτελεί άμεση συνέπεια της υλικής μεταποίησης που υφίστανται τα προϊόντα κατά τις εργασίες τελειοποίησης. Οι εργασίες τελειοποίησης

έχουν κατά κανόνα ως αποτέλεσμα την παραγωγή καταλοίπων, υπολειμμάτων, απορριμμάτων, τα οποία έχουν περιορισμένη εμπορική αξία: πρόκειται ακριβώς για τα δευτερεύοντα παράγωγα προϊόντα, για τα οποία επιτρέπεται, μεταξύ άλλων, η θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία κατόπιν καταβολής των δασμών που ισχύουν για τα κατάλοιπα, πράγμα που είναι σχεδόν πάντοτε συμφερότερο απ' ό,τι η επανεξαγωγή.

βολή ή αλλοίωση του προϊόντος. Η δοκιμή αυτή καθιστά απλώς δυνατό να εξακριβωθεί ποια εξαρτήματα λειτουργούν (ήδη) (τα εμπορεύματα Α) και ποια είναι (ήδη) ελαττωματικά (τα εμπορεύματα Β). Από την εργασία αυτή δεν παράγονται κατάλοιπα και ως κατάλοιπα υπό στενή έννοια δεν θα μπορούσαν να θεωρηθούν τα εμπορεύματα Β, καθόσον δεν αποτελούν το αποτέλεσμα της τελειοποίησης, έστω και αν η εξατομίκευσή τους καθίσταται δυνατή χάρις στην τελειοποίηση.

Η κλασική περίπτωση εφαρμογής του καθεστώτος είναι συνελώς η επεξεργασία μιας πρώτης ύλης με την πραγματοποίηση ορισμένων εργασιών (κατεργασίας, μεταποίησης, επισκευής κ.ά.) που τη μεταποιούν σε προϊόν μεγαλύτερης εμπορικής αξίας (κύριο παράγωγο προϊόν) και από τις οποίες προκύπτουν συγχρόνως ορισμένα κατάλοιπα (δευτερεύοντα παράγωγα προϊόντα). Στην πρώτη ύλη περιέχονται κατά κανόνα, πριν από την τελειοποίηση, τόσο η πρώτη όσο και η δεύτερη κατηγορία προϊόντων¹¹.

Εν τούτοις, το γεγονός ότι τα ολοκληρωμένα κυκλώματα της Temic επιτρεπόταν να υπαχθούν στο καθεστώς ενεργητικής τελειοποίησης δεν αμφισβητείται από κανέναν από τους διαδίκους και επιβεβαιώνεται από την Επιτροπή. Κατά συνέπεια, η δοκιμή που πραγματοποιήθηκε επί των προϊόντων πρέπει να θεωρηθεί ως εργασία τελειοποίησης, βάσει ευρείας πράγματι ερμηνείας των διατάξεων στις οποίες παραπέμπουν το άρθρο 6, παράγραφος 3, στοιχείο β', του βασικού κανονισμού και το άρθρο 25, παράγραφος 1, στοιχείο β', του εκτελεστικού κανονισμού: ως «συνήθης εργασία», δηλαδή ως εργασία που εκτελείται επί εμπορευμάτων «προκειμένου να (...) προετοιμάσει τη διανομή ή μεταπώλησή τους».

9. Η παρούσα υπόθεση όμως διαφέρει από την περίπτωση που περιγράφηκε μόλις ανωτέρω. Εν προκειμένω δηλαδή δεν αμφισβητείται ότι το προϊόν που προορίζεται να υποστεί την τελειοποίηση αποτελεί ηλεκτρονικό εξάρτημα που έχει ήδη συναρμολογηθεί στη χώρα προελεύσεως: η τελειοποίηση συνίσταται σε μια δοκιμή (η οποία ορίζεται, στη διάταξη περί παραπομπής, ως «μέτρηση») που δεν έχει ως συνέπεια καμία μετα-

Αν συνελώς η δοκιμή αυτή αποτελεί εργασία τελειοποίησης, το αποτέλεσμα της εργασίας αυτής είναι η εξατομίκευση δύο κατηγοριών προϊόντων: των προϊόντων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν (των εμπορευμάτων Α) και αποτελούν το κύριο παράγωγο προϊόν και των ελαττωματικών προϊόντων (των εμπορευμάτων Β), τα οποία αποτελούν το δευτερεύον παράγωγο προϊόν.

11 — Βλ. π.χ. τον πίνακα των δευτερεύοντων παράγωγων προϊόντων στο προαναφερθέν παράρτημα VII του συμπληρωματικού κανονισμού, το οποίο περιλαμβάνει 138 είδη.

10. Κατόπιν των ανωτέρω, έρχομαι στο βασικό ζήτημα της υποθέσεως, το οποίο αφορά το περιεχόμενο της άδειας που προβλέπεται στο άρθρο 18 του βασικού κανονισμού.

Η διάταξη αυτή, η οποία προβλέπει ως εναλλακτική λύση για την εκκαθάριση του καθεστώτος ενεργητικής τελειοποίησης την υπαγωγή των παράγωγων προϊόντων στο καθεστώς της μεταποίησης υπό τελωνειακό έλεγχο, απαιτεί στην περίπτωση αυτή τη χορήγηση άδειας από την αρμόδια αρχή. Η εν λόγω διάταξη διευκρινίζει επίσης ότι η άδεια «χορηγείται όταν οι περιστάσεις το δικαιολογούν».

11. Δεν αμφισβητείται ότι η εν λόγω διάταξη δεν επιβάλλει στην τελωνειακή αρχή την υποχρέωση να χορηγήσει την άδεια μόνο για ποσότητα εμπορευμάτων ανάλογη προς την ποσότητα των επανεξαγομένων εμπορευμάτων. Ούτε βέβαια προβλέπει ρητά καμία τέτοια ευχέρεια της τελωνειακής αρχής.

Η υπερβολικά ευρεία διατύπωση του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 3 (η άδεια «χορηγείται όταν οι περιστάσεις το δικαιολογούν») αφορά πράγματι τις προϋποθέσεις χορήγησης της άδειας, αλλά ούτε επιβάλλει ούτε επιτρέπει ρητά τον ποσοτικό περιορισμό της σε συνάρτηση με συγκεκριμένες παραμέτρους. Κατά συνέπεια, η άδεια πρέπει να αποτελεί, εφόσον τουλάχιστον συντρέχουν οι απαιτούμενες προϋποθέσεις, πράξη μη υποκειμένη σε όρους.

12. Τίθεται συνεπώς το κατ' αρχήν πρόβλημα καθορισμού των προϋποθέσεων αυτών, αφού οι προϋποθέσεις αυτές δεν προβλέπονται ρητά από καμία διάταξη. Με άλλα λόγια, πρέπει να εξετασθεί ποιες είναι οι περιστάσεις των οποίων τη συνδρομή πρέπει να διαπιστώσει η αρμόδια αρχή για να χορηγήσει την άδεια.

Νομίζω ότι είναι συναφώς εύλογο να θεωρηθεί ότι οι περιστάσεις αυτές είναι οι ίδιες με τις περιστάσεις που πρέπει να συντρέχουν για την εν γένει υπαγωγή των εμπορευμάτων στο καθεστώς της μεταποίησης υπό τελωνειακό έλεγχο, δηλαδή οι περιστάσεις που μνημονεύονται στο άρθρο 4 του κανονισμού 2763/83¹². Πρόκειται για μια σειρά προσωπικών και υλικών προϋποθέσεων, οι οποίες έχουν τεθεί προς τον σκοπό αποφυγής του ενδεχομένου να αποκομίζει ο ενδιαφερόμενος αδικαιολόγητο όφελος από την εφαρμογή του καθεστώτος αυτού, επί ζημία αφενός των κοινοτικών παραγωγών ανταγωνιστικών προϊόντων και αφετέρου των οικονομικών της Κοινότητας. Δεν υπάρχει κανείς λόγος να θεωρηθεί ότι οι προϋποθέσεις αυτές δεν πρέπει κατ' ανάγκη να συντρέχουν (ως προϋπόθεση της υπαγωγής των προϊόντων στο καθεστώς αυτό) και όταν τα εμπορεύματα για τα οποία ζητείται η υπαγωγή στο εν λόγω καθεστώς είχαν υπαχθεί προηγουμένως στο καθεστώς ενεργητικής τελειοποίησης.

Όταν όμως συντρέχουν οι εν λόγω προϋποθέσεις, η χορήγηση της άδειας είναι, κατά την άποψή μου, υποχρεωτική. Δεν θα ήταν νοητό να νομιμοποιείται η αρχή από την οποία ζητείται η χορήγηση της άδειας να αρνείται κατά την κρίση της σε διάφορες αξιολογήσεις. Τούτο θα εξέθετε τους αιτούντες στον κίνδυνο να τυγχάνουν διαφορετικής μεταχείρισης, η οποία θα ήταν ασυμβίβαστη με το πνεύμα και τη λειτουργία του

12 — Όπ.π., βλ. υποσημείωση 10.

συστήματος, καθώς και με μια από τις θεμελιωδέστερες αρχές του δικαίου της Κοινότητας.

13. Εφόσον η βασική αρχή είναι ότι η άδεια χορηγείται όταν συντρέχουν οι σχετικές προϋποθέσεις, ενώ η αίτηση άδειας απορρίπτεται όταν ελλείπουν οι προϋποθέσεις αυτές, δύσκολα θα μπορούσα να φανταστώ πώς η χορηγούσα την άδεια αρχή θα μπορούσε να έχει την ευχέρεια να θέτει ποσοτικούς περιορισμούς στην άδεια αυτή.

Δεν νομίζω ότι η ευχέρεια αυτή μπορεί να συναχθεί ερμηνευτικά, και συγκεκριμένα από τη χαρακτηριζόμενη ως συστηματική ερμηνεία του βασικού κανονισμού, βάσει της οποίας το άρθρο 18 θα έπρεπε να ερμηνευθεί σύμφωνα με το παρακάτω άρθρο 21, στοιχείο α'. Μολονότι δηλαδή η διάταξη αυτή ενέχει την έννοια της υποχρεωτικής αναλογίας μεταξύ των επανεξαγομένων παράγωγων προϊόντων και των παράγωγων προϊόντων που παραμένουν εντός του τελωνειακού εδάφους, δεν παύει εν τούτοις να ρυθμίζει ένα τελείως διαφορετικό θέμα (πράγμα που εξάλλου εξηγεί τον σκοπό της): συγκεκριμένα, τον ποσοτικό καθορισμό της τελωνειακής οφειλής που γεννάται λόγω του ότι ορισμένα παράγωγα προϊόντα (που αποτελούν μάλιστα δευτερεύοντα παράγωγα προϊόντα) τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός του τελωνειακού εδάφους.

Εξάλλου, το ίδιο το άρθρο 21 του βασικού κανονισμού ορίζει ρητά, στο στοιχείο β', ότι τα παράγωγα προϊόντα που υπήχθησαν μετά την τελειοποίηση σε άλλο τελωνειακό καθεστώς υπόκεινται στους εισαγωγικούς

δασμούς που καθορίζονται σύμφωνα με τους κανόνες που ισχύουν στο πλαίσιο του σχετικού τελωνειακού καθεστώτος. Είναι προφανές συνεπώς ότι η ρύθμιση σχετικά με τους δασμούς που επιβάλλονται στο πλαίσιο της μεταποίησης υπό τελωνειακό έλεγχο είναι διαφορετική. Η ρύθμιση αυτή λαμβάνει υπόψη την επεξεργασία του προϊόντος, το κόστος της επεξεργασίας αυτής και κυρίως το γεγονός ότι το προϊόν της μεταποίησης διαφέρει εξ ορισμού από το προϊόν που υπήχθη στο καθεστώς της μεταποίησης. Κατά συνέπεια, δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις ανάλογης ερμηνείας των δύο αυτών διατάξεων, μολονότι οι προϋποθέσεις αυτές είναι ελάχιστες.

14. Εξάλλου, αν η ανάλογη αυτή ερμηνεία ήταν ορθή, ο κανόνας περί υποχρεωτικής αναλογίας μεταξύ επανεξαγομένων παράγωγων προϊόντων και μη επανεξαγομένων θα εφαρμόζοταν σε όλες τις άλλες περιπτώσεις εκκαθάρισης του συστήματος της τελειοποίησης πλην της επανεξαγωγής. Δεν θα υπήρχε πράγματι κανείς λόγος να περιοριστεί η εφαρμογή του στην περίπτωση μόνο της εκκαθάρισης που συνίσταται στην υπαγωγή των δευτερευόντων παράγωγων προϊόντων στο καθεστώς της μεταποίησης υπό τελωνειακό έλεγχο.

Επιπλέον, αν η ανάλογη αυτή ερμηνεία ήταν ορθή, όχι μόνο θα επιτρεπόταν, αλλά θα ήταν και υποχρεωτική, καθόσον θα ήταν αναγκαία για την εξασφάλιση της ορθής λειτουργίας του κοινοτικού ρυθμιστικού συστήματος. Νομίζω ότι είναι προφανές ότι ο κοινοτικός νομοθέτης, αν αυτή ήταν πράγματι η βούλησή του, θα είχε θεσπίσει συναφώς ρητή διάταξη και δεν θα είχε

προβλέπει ρητά την υποχρέωση αναλογικότητας μόνο στην περίπτωση κατά την οποία τα δευτερεύοντα προϊόντα τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία.

στάνει ότι δεν συντρέχουν οι ρητά προβλεπόμενες οικονομικές προϋποθέσεις.

15. Τέλος, δεν νομίζω ότι έχει καμία σημασία το γεγονός ότι η αρμόδια τελωνειακή αρχή μπορεί νομίμως να απορρίψει την αίτηση χορηγήσεως άδειας, οσάκις διαπι-

Πράγματι, δεν είναι εύλογο να θεωρηθεί ότι επιτρέπεται η μη χορήγηση της άδειας για τον λόγο και μόνον ότι ο επιχειρηματίας επέλεξε ορισμένο τρόπο εκκαθαρίσεως του καθεστώτος ενεργητικής τελειοποιήσεως, αφού ο βασικός κανονισμός αναγνωρίζει ρητά ότι έχει αυτή την ευχέρεια επιλογής.

16. Κατόπιν των ανωτέρω παρατηρήσεων προτείνω στο Δικαστήριο να δώσει την εξής απάντηση στο Bundesfinanzhof:

«Το άρθρο 18, παράγραφος 2, στοιχείο δ', και παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1999/85 του Συμβουλίου, της 16ης Ιουλίου 1985, για το καθεστώς ενεργητικής τελειοποιήσεως, έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει την επιβολή ποσοτικών περιορισμών κατά τη χορήγηση της άδειας εκκαθαρίσεως του καθεστώτος ενεργητικής τελειοποιήσεως μέσω της υπαγωγής των δευτερευόντων παράγωγων προϊόντων στο καθεστώς της μεταποιήσεως υπό τελωνειακό έλεγχο.»